

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 28.03.1974 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1974 do: 31.12.1982

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

25

NARIADENIE VLÁDY Československej socialistickej republiky

z 28. marca 1974

o závodnom stravovaní

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje po dohode s Ústrednou radou odborov podľa § 391 Hospodárskeho zákonníka, podľa § 47 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev a na vykonanie § 140 ods. 1 Zákonníka práce:

Časť I

Závodné stravovanie

§ 1

Rozvoj závodného stravovania

(1) Závodné stravovanie je neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti organizácií o pracovníkov. Jeho poslaním je zabezpečovať pracovníkom vo všetkých pracovných smenách stravu zodpovedajúcu zásadám správnej výživy a napomáhať tým obnovu ich pracovných síl a upevnenie ich zdravia. Za tým účelom utvárajú organizácie potrebné podmienky pre prípravu stravy a pre jej podávanie v priebehu smeny.

(2) Organizácie zabezpečujú rozvoj závodného stravovania (primeranú prevádzkovú kapacitu, kvalitu stravy, kultúru stolovania a pod.) na uspokojenie potrieb svojich pracovníkov v súlade so spoločenskými záujmami. Za tým cieľom uskutočňujú najmenej raz do roka rozbor stavu závodného stravovania a zostavujú na jeho základe a v súlade s programom starostlivosti o pracovníkov a dlhodobou koncepciou rozvoja organizácie plán rozvoja závodného stravovania.

(3) Závazky organizácií na zabezpečovanie, rozširovanie a zvyšovanie úrovne závodného stravovania sa určia v kolektívnych zmluvách, prípadne v dohodách uzavieraných medzi organizáciami a príslušnými odborovými orgánmi (ďalej len „kolektívna zmluva“) a zabezpečujú sa hospodárskymi plánmi alebo rozpočtami.

§ 2

Rozsah platnosti

(1) Toto nariadenie sa vzťahuje, s výnimkami uvedenými v odsekoch 2 a 5, na závodné stravovanie zabezpečované socialistickými organizáciami (ďalej len „organizácia“).

(2) Toto nariadenie sa nevzťahuje na stravovanie

a) v zariadeniach určených na stravovanie príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov,

- b) v stravovacích zariadeniach zriadených v oblasti spoločenských organizácií a družstevných poľnohospodárskych organizácií,
- c) v zariadeniach určených na stravovanie vysokoškolských študentov, v školských a internátnych jedálňach, v učňovských jedálňach a v jedálňach zdravotníckych zariadení a zariadení sociálneho zabezpečenia.

(3) Na stravovanie v zariadeniach organizácií spotrebného, výrobného a bytového družstevníctva, v zariadeniach Ústrednej rady družstiev a v zariadeniach organizácií ňou riadených sa nevzťahujú ustanovenia § 11 až 16 a § 19.

(4) Na stravovanie v zariadeniach reštauračného stravovania sa toto nariadenie vzťahuje len v rozsahu ustanovenom v časti V.

(5) Pracovníci zamestnaní v stravovacích zariadeniach uvedených v odsekoch 2 a 4, prípadne ďalší pracovníci pôsobiaci v školách, výchovných a zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálneho zabezpečenia so stravovacím zariadením, sa v nich môžu stravovať len za podmienok ustanovených príslušným ústredným orgánom v súlade s týmto nariadením, a len pokiaľ v tom nebránia hygienické dôvody alebo zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov.

§ 3

Zariadenia závodného stravovania

Zariadeniami závodného stravovania sú závodné kuchyne, závodné jedálne, závodné kantíny (bufety) a pomocné hospodárstva závodného stravovania.

§ 4

Formy závodného stravovania

(1) Závodné stravovanie môže organizácia zabezpečovať

- a) výrobou jedál vo vlastnej alebo združenej závodnej kuchyni a ich výdajom v závodnej jedálni,
- b) stravovaním pracovníkov v závodnej jedálni inej organizácie,
- c) dovozom jedál zo závodnej kuchyne inej organizácie, zo združenej závodnej kuchyne alebo z kuchyne organizácie verejného stravovania (štátnej alebo družstevnej organizácie reštauračného stravovania), prípadne z centrálnych výrobní jedál a ich výdajom vo vlastnej závodnej jedálni.

(2) Výnimočne môžu organizácie zabezpečovať stravovanie pracovníkov ako náhradu za závodné stravovanie v zariadeniach reštauračného stravovania za podmienok ustanovených v časti V.

§ 5

Zriaďovanie, zmena a zrušenie zariadenia závodného stravovania

(1) Zariadenie závodného stravovania zriaďujú a majú v prevádzke organizácie predovšetkým pre svojich pracovníkov. Pri zriadení zariadenia závodného stravovania postupuje organizácia po dohode s okresnou (obvodnou) odborovou radou (ďalej len „okresná odborová rada“).

(2) Zariadenie závodného stravovania môže organizácia so súhlasom nadriadeného orgánu a po kladnom stanovisku okresnej odborovej rady zrušiť, prípadne jeho prevádzku podstatne obmedziť, len ak sa ruší organizácia alebo jej časť alebo ak sa podstatne obmedzuje ich prevádzka, prípadne ak nemožno zabezpečiť ďalšiu prevádzku zariadenia závodného stravovania v doterajšom rozsahu tak, aby zodpovedala hygienickým predpisom, alebo aby neohrozovala bezpečnosť a zdravie pracovníkov alebo iných osôb. Pred obmedzením prevádzky zariadenia závodného stravovania je organizácia povinná urobiť opatrenia potrebné na zabezpečenie závodného stravovania svojich pracovníkov inou formou.

(3) Pri plánovaní investičnej výstavby nových závodov alebo väčších prevádzok, prípadne pri ich rekonštrukcii alebo modernizácii zabezpečuje investor v pláne investičnej výstavby aj výstavbu, prípadne rekonštrukciu alebo modernizáciu zariadenia závodného stravovania. Organizácia je povinná príslušnú projektovú úlohu pred jej schválením prerokovať s okresnou odborovou radou. Osobitné predpisy o schvaľovaní projektov¹⁾ nie sú tým dotknuté.

§ 6

Zmluvy o závodnom stravovaní

(1) Organizácia môže poskytovať závodné stravovanie aj pracovníkom iných organizácií na základe písomnej zmluvy s týmito organizáciami, ak to dovoľuje kapacita ich zariadení závodného stravovania a nebránia v tom hygienické dôvody.

(2) Na platné uzavretie zmluvy o závodnom stravovaní podľa odseku 1, na jej zmeny a zrušenie²⁾ sú organizácie majúce v prevádzke zariadenia závodného stravovania povinné vopred si vyžiadať súhlas závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia (ďalej len „závodný výbor“).

(3) Na zrušenie alebo dlhodobé podstatné obmedzenie účasti pracovníkov inej organizácie na závodnom stravovaní je organizácia povinná vyžiadať si stanovisko okresnej odborovej rady.

(4) Okresné odborové rady vplývajú spolu s národnými výbormi na to, aby organizácie uzavierali zmluvy podľa odseku 1 s organizáciami, v ktorých by zriadenie alebo prevádzka vlastného zariadenia závodného stravovania neboli účelné a hospodárne, v ktorých kapacita vlastného zariadenia nestačí na zabezpečenie závodného stravovania všetkých ich pracovníkov, alebo ktoré nemôžu vo vlastnom zariadení zabezpečiť diétne stravovanie pracovníkov podľa lekárskeho odporúčania.

§ 7

Stravníci

(1) Závodné stravovanie poskytuje organizácia svojim pracovníkom, pracovníkom organizácie, s ktorou uzavrela zmluvu podľa § 6, učňom, pokiaľ ich stravovanie nie je zabezpečené podľa osobitných predpisov o stravovaní učňov, a žiakom, študentom, vedeckým aspirantom a iným pracovníkom za študijných pobytov počas ich prechodnej práce v organizácii.

(2) Pokiaľ má organizácia v závodnom stravovacom zariadení voľnú stravovaciu kapacitu, môže so súhlasom závodného výboru poskytovať závodné stravovanie aj

- a) žiakom a študentom, pre ktorých nie je zabezpečené stravovanie v školských jedálňach (menzách), ak o tom uzavrie písomnú zmluvu so školou, ktorú navštevujú,
- b) pracovníkom iných organizácií a funkcionárom spoločenských organizácií, ak sú na pracovnej ceste alebo sú prechodne činní mimo trvalého bydliska alebo pracoviska,
- c) dôchodcom, ktorí do odchodu do dôchodku pracovali v organizácii, a tým ďalším dôchodcom, ktorí nemajú možnosť sa stravovať v osobitných jedálňach na spoločné stravovanie dôchodcov, prípadne ich manželkám (družkám),
- d) rodinným príslušníkom svojich pracovníkov.

Časť II

Prevádzka a hospodárenie zariadení závodného stravovania

§ 8

Všeobecné zásady

(1) Prevádzka závodného stravovania je nezárobkovou činnosťou.

(2) Náklady a výnosy (výdavky a príjmy) zariadenia závodného stravovania vedie organizácia oddelene od ostatných nákladov a výnosov (výdavkov a príjmov); túto povinnosť organizácia nemá, ak ide o stravovanie pracovníkov uvedených v § 2 ods. 5.

(3) V zariadeniach závodného stravovania sa hlavné jedlo obvykle predpláca. Ako doklad o predplatení, ktorý zároveň oprávňuje na výdaj hlavného jedla, sa stravníkom vydávajú stravenky.

(4) Dodávatelia (výrobcovia) surovín a polotovarov pre zariadenia závodného stravovania sú povinní poskytovať organizácii z takých dodávok obchodnú zrážku vo výške a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.³⁾

§ 9

Jedlá v závodných jedálňach a kantínach

(1) Organizácia poskytuje pracovníkovi v pracovnej smene iba jedno hlavné jedlo (obed alebo večeru) za sumu určenú podľa § 15 ods. 2 prvej vety. Ďalšie hlavné jedlo v tej istej smene môže organizácia poskytnúť pracovníkovi za rovnakú sumu, ak jeho práca trvá výnimočne dlhšie ako 11 hodín. V ostatných prípadoch môže organizácia poskytnúť ďalšie hlavné jedlá v jednej pracovnej smene iba za cenu utvorenú podľa § 15 ods. 1. Okrem toho môže organizácia poskytovať stravníkom doplnkové jedlá (§ 15 ods. 3) a nápoje, ktorých predaj v organizácii nie je zakázaný.⁴⁾

(2) Kde to dovoľujú prevádzkové podmienky, môže organizácia, ak sa na tom dohodne so závodným výborom, pripravovať hlavné jedlá, prípadne diétne jedlá (ďalej len „hlavné jedlá“) vo viacerých cenových skupinách v závislosti od určených finančných limitov spotreby surovín (§ 14) a jedlá na výber podľa jedálneho lístku za ceny utvorené podľa individuálnej kalkulácie vydávané bez straveniek.

(3) Ak hygienické, bezpečnostné alebo závažné prevádzkové dôvody nedovoľujú poskytovať hlavné jedlo v priebehu pracovnej smeny, môže orgán nadriadený organizácii po dohode s príslušným odborovým orgánom výnimočne povoliť, aby sa jedlo poskytovalo v inom vhodnom čase.

(4) V závodnej kantíne sa predáva potravinársky tovar a nápoje určené na občerstvenie v pracovnom čase.

§ 10

Prevádzka a hospodárenie pomocných hospodárstiev závodného stravovania

(1) Na zlepšenie závodného stravovania môže organizácia, ak je to účelné, mať v prevádzke pomocné hospodárstvo. Poskytuje preň potrebné priestory, základné prostriedky a zariadenia a uhrádza ostatné vecné náklady spojené s jeho prevádzkou. Z výsledkov produkcie pomocného hospodárstva organizácia zlepšuje úroveň svojho závodného stravovania.

(2) Hospodárenie pomocného hospodárstva sa musí viesť tak, aby jeho náklady na suroviny a osobné náklady nepresiahli hodnotu získaných produktov vyjadrenú v maloobchodných cenách.

Časť III**Financovanie závodného stravovania a tvorba cien jedál v závodných jedálňach a kantínach****§ 11****Úhrada nákladov**

(1) Vecné náklady na závodné stravovanie (ďalej len „vecné náklady“) uhrádzajú rozpočtové organizácie zo svojho rozpočtu, príspevkové organizácie na farchu svojich rozpočtových výdavkov a ostatné organizácie na farchu nákladov svojej činnosti.

(2) Ak organizácia zabezpečuje stravovanie svojich pracovníkov dovozom hlavných jedál zo zariadení organizácie reštauračného stravovania, uhrádza vecné náklady na jedno hlavné jedlo sumou rovnajúcou sa priemeru vecných nákladov, určenému ministerstvami obchodu na základe priemerov vecných nákladov na prípravu hlavných jedál v reštauračnom stravovaní.

(3) Náklady na mzdy, náhrady mzdy a ostatné osobné výdavky na pracovníkov zariadenia závodného stravovania (ďalej len „osobné náklady“), obstarávaciu cenu surovín spotrebovaných na prípravu jedál pre závodné stravovanie [ďalej len „obstarávacia cena surovín“⁵⁾], včítane strát vzniknutých prirodzeným úbytkom surovín a škôd na zásobách, za ktoré nemožno požadovať náhradu podľa predpisov o hmotnej zodpovednosti,⁶⁾ nákupnú cenu tovaru pre závodné kantíny a náklady na suroviny pre pomocné hospodárstva kryje organizácia tržbami a ostatnými výnosmi závodného stravovania. Prípadný rozdiel medzi týmito nákladovými a výnosovými položkami s prípadným príspevkom z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb (§ 13) sa posudzuje ako zisk alebo strata zariadenia závodného stravovania.

(4) Ak organizácia má niekoľko závodných jedální alebo iných zariadení závodného stravovania, zahŕňajú sa do ich osobných nákladov aj náklady na ich spoločné vedenie.

(5) Prostriedky získané pri prevádzke závodnej kantíny z obchodných zrážok sa používajú na úhradu osobných nákladov na pracovníkov zariadenia závodného stravovania, prípadne aj na zlepšenie hodnoty stravy v závodnej jedálni, a to v rozsahu určenom týmto nariadením na použitie príspevku z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb (§ 13 ods. 1) a na zvýšenie kultúry stolovania. Nesmú sa však použiť na úhradu nákladov na pomocné hospodárstvo.

§ 12**Zisk a strata**

(1) Plán hospodárenia závodného stravovania musí byť vyrovnaný. Prípadný zisk z prevádzky zariadenia závodného stravovania (ďalej len „zisk zo závodného stravovania“) sa môže použiť len na účely závodného stravovania. Zisk sa nesmie dosahovať na úkor stravníkov. Dosiadnutý zisk zo závodného stravovania sa prevedie najneskoršie pri ročnej účtovnej uzávierke do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb.

(2) Zisk zo závodného stravovania, prevedený do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, sa používa

- a) na úhradu straty z prevádzky zariadenia závodného stravovania (ďalej len „strata zo závodného stravovania“),
- b) na príspevok na osobné náklady zariadenia závodného stravovania,
- c) na príspevok na obstarávaciu cenu surovín,
- d) na doplnkové vybavenie⁷⁾ zariadenia závodného stravovania, s výnimkou pomocných hospodárstiev, predmetmi postupnej spotreby a inými neinvestičnými predmetmi trvalej povahy,

e) ako doplnkový zdroj financovania investícií na závodné stravovanie.

(3) Ak vznikla z prevádzky zariadenia závodného stravovania strata, uhradí sa pri ročnej účtovnej uzávierke predovšetkým z nepoužitého zisku zo závodného stravovania z minulých rokov, prevedeného do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb.

(4) Ak stratu zo závodného stravovania nemožno uhradiť spôsobom uvedeným v predchádzajúcom odseku, uhradí sa

- a) v hospodárskych organizáciách s relatívnymi odvodmi (daňou) z ich nerozdeleného zisku;⁸⁾ suma potrebná na krytie straty sa prevedie do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb nad určený limit;⁹⁾
- b) v hospodárskych organizáciách, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu určuje finančný plán, z podielu ich hmotnej zainteresovanosti na zisku (podiel z nadplánovaného zisku a pod.), prevedeného do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb nad určený limit, prípadne pri ročnom finančnom vyrovnaní;
- c) v rozpočtových organizáciách z ich rozpočtov;
- d) v príspevkových organizáciách znížením ich výsledného odvodu do štátneho rozpočtu, prípadne zvýšením výsledného príspevku zo štátneho rozpočtu.

(5) Ak je v organizácii zriadená iba závodná kantína alebo bufet (napr. v miestne oddelených závodoch bez závodnej jedálne), zahŕňa sa ich zisk alebo strata do hospodárskeho výsledku organizácie.

§ 13

Príspevok z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb

(1) Organizácia prispieva podľa kolektívnej zmluvy z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, ak to dovoľujú jeho zdroje, na osobné náklady až do ich celkovej výšky; ak sú osobné náklady takto plne pokryté, môže organizácia prispievať z tohto fondu aj na obstarávaciu cenu surovín na zvýšenie kvality jedál v závodnom stravovaní až do výšky 1 Kčs na jedno hlavné jedlo prednostne pre pracovníkov nočných a odpoľudňajších smien; neprispieva však na tieto účely pri stravovaní osôb uvedených v § 7 ods. 2, s výnimkou dôchodcov, ktorí do odchodu do dôchodku pracovali v organizácii.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj v prípadoch, keď organizácia zabezpečuje stravovanie svojich pracovníkov v závodnej jedálni inej organizácie alebo dováža jedlo z cudzej závodnej jedálne. Ak organizácia zabezpečuje stravovanie svojich pracovníkov dovozom hlavných jedál zo zariadenia organizácie reštauračného stravovania, môže prispievať z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na osobné náklady na jedlo hlavné najviac do priemeru osobných nákladov, určeného ministerstvami obchodu na základe priemerov osobných nákladov na prípravu hlavných jedál v reštauračnom stravovaní.

(3) Príspevok z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb sa nesmie použiť na zníženie sumy dosiaľ platenej stravníkom. Príspevok poskytovaný organizáciou, ktorá zabezpečuje závodné stravovanie svojich pracovníkov prostredníctvom zariadenia závodného stravovania inej organizácie, sa môže použiť na postupné zjednotenie súm platených stravníkmi zúčastnených organizácií.

(4) Organizácia neprispieva na závodné stravovanie v mieste prechodného pracoviska pracovníkom vyslaným na pracovnú cestu, ak im patrí za príslušný deň stravné alebo paušalované stravné podľa predpisov o náhradách cestovných výdavkov.¹⁰⁾

§ 14**Limity nákladov**

(1) Organizácia určí po dohode so závodným výborom na prípravu jedál priemerný ročný finančný limit spotreby surovín na jedno hlavné jedlo a materiálové spotrebné receptúry; pritom vychádza z receptúr jedál vyhlásených ministerstvami obchodu a zdravotníctva.

(2) Pri dodávkach polotovarov, hotových jedál a opracovaných surovín v čerstvom stave z výrobní na to určených (ďalej len „polotovary“) sa do spotreby surovín na prípravu jedál započítava iba obstarávacia cena surovín spotrebovaných na výrobu polotovarov. Ostatné náklady spojené s výrobou polotovarov u dodávateľa (včítane jeho zisku) uhrádza odberateľská organizácia na farchu nákladov svojej činnosti ako vecné náklady. Dodávateľ fakturuje cenu spotrebovaných surovín oddelene od ostatných položiek.

§ 15**Tvorba cien jedál v závodných jedálňach a kantínach**

(1) Cena jedla v závodnej jedálni sa tvorí z obstarávacej ceny surovín, z vecných nákladov a z osobných nákladov.

(2) Pracovníci organizácie, dôchodcovia, ktorí do odchodu do dôchodku pracovali v organizácii, a pracovníci vyslaní na pracovné cesty, ak im nepatrí za príslušný deň stravné alebo paušalované stravné podľa predpisov o náhrade cestovných výdavkov (§ 13 ods. 4), platia z ceny hlavného jedla utvorenej podľa odseku 1 sumu, ktorú určí organizácia po dohode so závodným výborom v súlade s ostatnými ustanoveniami tejto časti o financovaní závodného stravovania. Ostatní stravníci uvedení v § 7 ods. 2 platia za jedlo cenu utvorenú podľa odseku 1.

(3) Doplnkové jedlá poskytované stravníkom v zariadení závodného stravovania predáva organizácia za obstarávaciu cenu surovín, alebo pokiaľ neprispieva z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na osobné náklady, za obstarávaciu cenu surovín a pomernú časť týchto nákladov. Na obstarávaciu cenu surovín spotrebovaných na prípravu týchto jedál organizácia neprispieva.

(4) Nakupovaný potravinársky tovar predávaný v závodnej kantíne v nezmenenom stave a tabakové výrobky sa predávajú za maloobchodné ceny; pripravované nápoje sa predávajú za maloobchodné ceny použitých surovín.

(5) Pracovníci zamestnaní v zariadeniach závodného stravovania, ktorí sa v nich stravujú, platia za hlavné jedlo iba sumu zodpovedajúcu obstarávacej cene surovín. Ak však organizácia prispieva na túto obstarávaciu cenu surovín z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb, platia títo stravníci za hlavné jedlo rovnakú sumu ako ostatní pracovníci organizácie.

§ 16**Stravovanie stravníkov z iných organizácií**

(1) Organizácia môže požadovať od inej organizácie, ktorej pracovníci sa stravujú v jej zariadení závodného stravovania, za stravenky pre týchto stravníkov cenu utvorenú podľa § 15 ods. 1; vo faktúre za predané stravenky pritom uvedie oddelene finančný limit spotreby surovín, pomernú časť vecných nákladov a pomernú časť osobných nákladov na jedno hlavné jedlo. Rozpočtové organizácie však nepožadujú úhradu vecných nákladov od iných rozpočtových organizácií.

(2) Organizácia, ktorej stravníci sa stravujú v zariadení závodného stravovania inej organizácie, postupuje pri úhrade vecných nákladov podľa § 11 ods. 1 a pri poskytovaní príspevku z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb podľa § 13 ods. 1 a 2.

Časť IV
Združené zariadenia závodného stravovania

§ 17

(1) V záujme rozvoja závodného stravovania môžu organizácie združovať prostriedky na spoločnú výstavbu a prevádzku zariadení závodného stravovania na základe zmluvy o združení prostriedkov.¹¹⁾

(2) Pri zriadení združeného zariadenia závodného stravovania, pri jeho zrušení alebo podstatnom obmedzení jeho prevádzky postupujú organizácie v súčinnosti s okresnou odborovou radou.

Časť V
Stravovanie v zariadeniach reštauračného stravovania

§ 18

Podmienky náhradného stravovania

(1) Ak nemôže organizácia z vážnych dôvodov zabezpečiť stravovanie (hlavné jedlo) pracovníkov uvedených v § 7 ods. 1 vo vlastnom zariadení závodného stravovania alebo v zariadení závodného stravovania inej organizácie, prípadne dovozom jedál, najmä ak v tom bráni povaha alebo miesto výkonu práce, môže výnimočne zabezpečiť ich stravovanie v priebehu pracovnej smeny v zariadeniach organizácií reštauračného stravovania na základe písomnej zmluvy uzavretej s týmito organizáciami. Toto náhradné stravovanie je možné uskutočňovať len na poukážky. Organizácia je povinná náhradné stravovanie postupne obmedzovať s cieľom nahradiť ho závodným stravovaním vo vlastnom alebo združenom zariadení závodného stravovania alebo aspoň dovozom jedál na pracovisko, prípadne za podmienok ustanovených v § 6 v zariadení závodného stravovania inej organizácie.

(2) Organizácia, ktorej pracovníci používajú náhradné stravovanie, a organizácia reštauračného stravovania sú povinné dôsledne kontrolovať plnenie zmluvy o tomto stravovaní. Najmä sú povinné zabezpečiť, aby sa poukážky na toto stravovanie nepoužívali inak než na odobranie teplého hlavného jedla v určenom závode organizácie reštauračného stravovania.

(3) Ak náhradné stravovanie pracovníkov uvedených v odseku 1 nemožno viazať na určitý závod reštauračného stravovania vzhľadom na častú zmenu miesta výkonu práce, možno im poskytovať hlavné teplé jedlo na poukážku bez označenia závodu organizácie reštauračného stravovania; na túto poukážku môžu pracovníci odobrať také jedlo v ktoromkoľvek závode organizácie reštauračného stravovania, s ktorou bola uzavretá písomná zmluva o náhradnom stravovaní.

(4) Poukážky nakupuje organizácia hromadne. Poukážka musí znieť na dohodnutú priemernú cenu teplého hlavného jedla, do ktorej je zahrnutý aj podiel z ceny, ktorý uhradza stravník. Svojim pracovníkom predáva organizácia poukážky za sumu zníženú oproti dohodnutej cene najviac o 2 Kčs na jednu poukážku (§ 19). Výnimočne si môže pracovník so súhlasom svojej organizácie sám zakúpiť poukážky na náhradné stravovanie, a to predovšetkým na diétne stravovanie. V tomto prípade mu môže organizácia prispieť na úhradu ceny poukážky najviac sumou 2 Kčs na jednu poukážku po predložení písomného dokladu o zakúpení poukážok. Ak je cena teplého hlavného jedla vyššia než cena uvedená na poukážke, rozdiel platí stravník. Na úhradu jedného hlavného jedla smie stravník použiť len jednu poukážku.

(5) S organizáciou reštauračného stravovania nemožno dohodnúť výdaj jedla za hotové. Pri predaji jedla za hotové nemožno ani na základe potvrdenia o odbere jedla a o výške účtovanej sumy prispievať stravníkovi podľa § 19.

§ 19**Príspevok pri stravovaní v zariadení reštauračného stravovania**

Pri stravovaní pracovníkov uvedených v § 7 ods. 1 v zariadeniach organizácií reštauračného stravovania prispievajú rozpočtové organizácie na jedno hlavné jedlo denne sumou 1 Kčs zo svojho rozpočtu; príspevkové a ostatné organizácie prispievajú touto sumou na farchu nákladov svojej činnosti. Okrem tohto môže organizácia prispievať podľa kolektívnej zmluvy z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb až do výšky 1 Kčs na jedno hlavné jedlo denne.

Časť VI**Súčinnosť a spoločenská kontrola orgánov Revolučného odborového hnutia****§ 20**

Orgány Revolučného odborového hnutia iniciatívne vplývajú na rozvoj závodného stravovania, organizujú a vyhodnocujú v súčinnosti s organizáciami socialistické súťaženie kolektívov pracovníkov zariadení závodného stravovania a sú oprávnené vykonávať spoločenskú kontrolu závodného stravovania podľa zásad určených Ústrednou radou odborov. Právo kontroly patriace podľa osobitných predpisov iným orgánom nie je tým dotknuté.

Časť VII**Záverečné a prechodné ustanovenia****§ 21**

(1) Ústredné orgány riadia závodné stravovanie v organizáciách a zabezpečujú jeho rozvoj v súlade s metodickými pokynmi vydávanými Ministerstvom obchodu Českej socialistickej republiky po dohode s Českou odborovou radou a Ministerstvom obchodu Slovenskej socialistickej republiky po dohode so Slovenskou odborovou radou.

(2) Ústredné orgány riadiace organizácie, na ktoré sa toto nariadenie podľa § 2 ods. 2 nevzťahuje, môžu pri zabezpečovaní závodného stravovania v týchto organizáciách ustanoviť, ak sa dohodnú na podmienkach tohto stravovania s ústredným výborom príslušného odborového zväzu a s príslušným ministerstvom financií, že organizácie nimi riadené postupujú obdobne podľa časti I až V.

§ 22

(1) Kde toto nariadenie hovorí o pracovnom pomere a o pracovníkovi, rozumie sa tým vo výrobných družstvách aj členský pomer a člen družstva.

(2) Kde toto nariadenie zveruje úpravu práv a povinností kolektívnej zmluve, možno vo výrobných družstvách uskutočniť túto úpravu uznesením členskej schôdze.

(3) Ustanovenia tohto nariadenia o spolurozhodovaní, prípadne o súčinnosti odborových orgánov sa nevzťahujú na výrobné družstvá; pokiaľ sa pri niektorých opatreniach vyžaduje účasť vyšších odborových orgánov, vykonáva túto pôsobnosť pri opatreniach vzťahujúcich sa na výrobné družstvá Český zväz výrobných družstiev a Slovenský zväz výrobných družstiev.

§ 23

(1) Finančný limit spotreby surovín na jedno hlavné jedlo (§ 14 ods. 1) používaný v organizácii podľa doterajších predpisov sa nesmie znižovať a uhrádza ho vždy stravník.

(2) Organizácie sú povinné uviesť doterajšie zmluvy o stravovaní pracovníkov do súladu s týmto nariadením do 30. júna 1974. V tej istej lehote vykonajú organizácie po dohode so závodnými výbormi prípadné zmeny alebo doplnenia kolektívnych zmlúv.

(3) Rozpočtové organizácie postupujú pri vzájomných úhradách vecných nákladov (§ 16 ods. 1) do konca roka 1974 podľa doterajších predpisov.

§ 24

Zrušujú sa:

1. ustanovenie § 7 vyhlášky č. 48/1967 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb a financovaní niektorých činností štátnych hospodárskych organizácií;¹²⁾
2. smernice Ministerstva financií z 31. marca 1964 č. 117/14 072/1964 o financovaní závodného stravovania, uverejnené vo Vestníku Ministerstva financií č. 5/1964 (reg. v čiastke 29/1964 Zb.);
3. smernice Ministerstva financií z 27. marca 1964 č. 164/17 576/64 o úhrade nákladov za poskytnutú stravu vlastným pracovníkom v kuchynských zariadeniach pre spoločné stravovanie, uverejnené vo Vestníku Ministerstva financií č. 5/1964 (reg. v čiastke 31/1966 Zb.).

§ 25

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. aprílom 1974.

Dr. Štrougal v. r.

- 1) Pozri najmä zákon č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku a predpisy vydané na jeho vykonanie.
- 2) § 129 a 129a Hospodárskeho zákonníka.
- 3) Úprava Ministerstva vnútorného obchodu č. 2/1967 Ú. v., ktorou sa určujú obchodné zrážky z maloobchodných cien tovaru platné od 1. januára 1967, vyhláška č. 95/1967 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 73/1952 Zb. o dani z obratu.
- 4) Pozri najmä zákon č. 120/1962 Zb. o boji proti alkoholizmu.
- 5) Maloobchodná cena znížená o obchodnú zrážku.
- 6) § 176 a 177 Zákonníka práce.
- 7) Vyhláška č. 162/1971 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.
- 8) T. j. zo zisku po odvodoch (odvode dane) do štátneho rozpočtu (rozpočtu národného výboru) a po splnení ostatných povinností.
- 9) § 2 až 4 vyhlášky č. 162/1971 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.
- 10) § 7 a 27 ods. 1 vyhlášky č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.
- 11) § 360a Hospodárskeho zákonníka a vyhláška č. 119/1972 Zb. o združovaní prostriedkov socialistických organizácií a o poskytovaní príspevkov na investičnú výstavbu a prevádzku niektorých zariadení.
- 12) Ostatné ustanovenia tejto vyhlášky boli už zrušené vyhláškou č. 145/1968 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb a o pobádacom fonde a vyhláškou č. 90/1972 Zb. o financovaní niektorých zariadení podnikovej spoločenskej spotreby a niektorých činností štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu.

